

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM

2020-04-01

Meddelad i Stockholm

Mål nr
5873-20**KLAGANDE**

The Walt Disney Company Ltd
3 Queen Caroline Street
W6 9PE London
Storbritannien

Ombud: Caroline Kennergren
The Walt Disney Company Nordic AB
Box 181
101 23 Stockholm

MOTPART

Myndigheten för press, radio och tv
Box 33
121 25 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Myndigheten för press, radio och tv:s beslut 2020-02-18, se bilaga 1

SAKEN

Radio- och tv-lagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 1212467

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Myndigheten för press radio och tv (MPRT) beslutade den 18 februari 2020 att avslå The Walt Disney Company Ltd:s (bolaget) ansökningar om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv under perioden 1 april 2020–31 december 2025 för programtjänsterna Disney Channel och Disney Junior. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Bolaget yrkar att det beviljas tillstånd att sända marksänd tv för programtjänsterna Disney Channel och Disney Junior. Bolaget anför bl.a. följande. MPRT konstaterar i sitt beslut att Disney Channel och Disney Junior haft lägre tittartidsandelar under perioden 31 december 2018–29 december 2019 än övriga barnkanaler som ansökt om tillstånd. Under stora delar av den perioden som MPRT valt att utgå ifrån vid sin bedömning har programtjänsterna dock inte varit tillgängliga i två tv-operatörers utbud. Tittartidsandelarna under denna period reflekterar därför inte nödvändigtvis publikens efterfrågan. I Mediamätning Skandinavien AB:s (MMS) årsrapport för 2018 redovisas tittarandelar för de relevanta barnkanalerna under en tidsperiod då samtliga kanaler var tillgängliga i operatörernas utbud. Där framgår att Disney Channels och Disney Juniors tittartidsandelar inte varit lägre än för de övriga barnkanalerna. MPRT:s beslut har dock fattats på basis av en urvalsperiod som oriktigt återspeglar intresset för Disneys programtjänster på marknaden. Anledningen till att bolaget inte sänt marksänd tv sedan april 2019 är att bolaget och två tv-operatörer inte kommit överens om ett nytt avtal för fortsatt distribution. I dagsläget pågår förhandlingar mellan parterna och det finns en fortsatt förhoppning om att parterna ska nå en överenskommelse. Framöver kan tittarnas olika intressen och smakriktningar bättre tillgodoses genom Disney Channel och Disney Junior. Det bör även tas större hänsyn till att det skulle innebära en ökad spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag om bolaget beviljades tillstånd för att sända Disney Channel och Disney Junior.

MPRT vidhåller sin bedömning och anför i tillägg till vad som framgår av det överklagade beslutet bl.a. följande. MPRT har i beslut den 18 februari 2020 funnit att bolaget under 2019 brutit mot skyldigheten att sända programtjänsterna Disney Channel och Disney XD under i genomsnitt minst 40 timmar per vecka under ett kalenderår. Om villkoret åsidosätts får tillståndet återkallas. Det förhållandet har vägts in vid myndighetens fördelning av tillstånd tillsammans med vad som anförts i beslutet i övrigt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Enligt 4 kap. 2 § radio- och tv-lagen (2010:696) krävs tillstånd för att sända tv och sökbar text-tv för visst frekvensutrymme. Det är regeringen som beslutar vilket sändningsutrymme som i olika delar av landet får upplåtas för sådana tv-sändningar och sökbar text-tv som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen (4 kap. 1 § radio- och tv-lagen).

Tillstånd att sända tv och sökbar text-tv får endast ges till ett programföretag som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden och som är berett att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor (4 kap. 5 § radio- och tv-lagen).

Vid fördelningen av tillstånd att sända tv och sökbar text-tv ska det särskilt beaktas att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag (4 kap. 6 § radio- och tv-lagen).

Vid införandet av de urvalskriterier som särskilt ska beaktas vid tillståndsgivningen och som i dag återfinns i 4 kap. 6 § radio- och tv-lagen uttalades bl.a. följande i förarbetena. Utrymmet för marksänd tv är begränsat. Därför behöver det på något sätt avgöras vilka som ska ha möjlighet att använda detta utrymme. Det begränsade sändningsutrymmet bör användas på ett sätt som gynnar massmediernas oberoende, mångfald och tillgänglighet. Det bör finnas möjlighet att ta hänsyn till vissa grundläggande intressen om mångfald och bredd i ägande (prop. 2007/08:8 s. 40). På grund av den begränsade kapaciteten är det naturligt att marksändningarna i första hand utnyttjas för ett brett utbud när det gäller programgenrer och inriktning mot olika publikgrupper och intresseområden. De konsumenter som söker ett stort urval inom ett begränsat innehållsområde kan finna detta inom andra distributionsformer. Urvalsprocessen bör därför inriktas mot att det ska sändas såväl programtjänster med blandat innehåll som tematiska programtjänster med olika inriktning. Det är även angeläget att säkerställa att en god konkurrens kan upprätthållas (prop. 2007/08:8 s. 44 ff.). Även i förarbeten till den nu gällande radio- och tv-lagen framgår att det genom urvalsförfarandet är viktigt att kunna säkerställa att sammansättningen av programtjänster präglas av mångfald när det gäller såväl innehåll som ägande (prop. 2009/10:115 s. 206 och 281).

Av förarbetena framgår vidare att urvalsförfarandet så långt som möjligt ska baseras på objektiva grunder. Vidare framgår att en samlad bedömning bör göras utifrån de sökande programföretagens åtaganden. Vid bedömningen bör beaktas att programutbudet ska tilltala en bred allmänhet där olika intressen och smakriktningar är företrädade, att lokala och regionala programtjänster ges utrymme i rimlig omfattning och att programtjänster från flera av varandra oberoende företag förekommer (jfr prop. 2007/08:8 s. 45 och prop. 2009/10:115 s. 206 och 281).

Förvaltningsrättens bedömning

Av det överklagade beslutet framgår att antalet ansökningar om att få sända marksänd tv varit fler än vad som kan tillgodoses inom det tillgängliga sändningsutrymmet. Samtliga programföretag som ansökt om tillstånd bedömdes uppfylla kraven i 4 kap. 5 § radio- och tv-lagen. MPRT har därför gjort ett urval av vilka programföretag som ska beviljas tillstånd. Vid urvalsförfarandet har ansökningarna kategoriserats utifrån programtjänstens huvudsakliga innehåll. Programtjänsterna Disney Channel och Disney Junior har bedömts i kategorin barnprogram. Inom kategorin har MPRT gjort en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningar och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag. Utifrån bedömningen har tre tillstånd beviljats till två olika programföretag. MPRT har vid sin bedömning beaktat att Disney Channel och Disney Junior haft en lägre tittartidsandel än övriga programtjänster i kategorin. Det har vidare beaktats att programbolaget tidigare beviljats tillstånd för två barnkanaler, men att bolaget inte sänt programtjänsterna Disney Channel respektive Disney XD i marknätet sedan april 2019 och därigenom åsidosatt ett villkor i det tidigare tillståndet.

Frågan i målet är om MPRT haft fog för att avslå bolagets ansökan om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv för programtjänsterna Disney Channel och Disney Junior under perioden 1 april 2020–31 december 2025.

Bolaget har anfört att anledningen till att det inte sänt programtjänsterna Disney Channel respektive Disney XD i marknätet sedan april 2019 är att bolaget inte kommit överens om ett nytt avtal med två tv-operatörer. Eftersom programtjänsterna inte funnits med i de båda tv-operatörernas utbud menar bolaget vidare att de tittartidsandelar som MPRT beaktat är missvisande och att programtjänsterna skulle haft en högre tittartidsandel om MMS årsrapport för en tidigare tidsperiod beaktats.

Av ovan angivna förarbetsuttalanden framgår att urvalet så långt som möjligt ska ske på objektiva grunder och utifrån en samlad bedömning där urvalskriterierna som framgår av 4 kap. 6 § radio- och tv-lagen särskilt beaktas. Varken i lagtext eller förarbeten finns dock någon närmare vägledning för vilka omständigheter som får vägas in vid bedömningen.

MPRT har i sitt beslut beaktat mätningen av tittartidsandelar som framgår av MMS årsrapport under perioden 31 december 2018–29 december 2019. Jämförelsen av tittartidsandelar har således skett utifrån samma underlag för samtliga programtjänster. Förvaltningsrätten anser därför att bedömningen av tittartidsandelar har skett på ett likvärdigt och objektiva sätt. Vidare är, enligt förvaltningsrättens mening, tittartidsandelar en omständighet som indikerar vilka programtjänster som efterfrågas av tittarna. Genom att beakta programtjänsternas tittartidsandelar möjliggörs således en bedömning av vilka programtjänster som bäst kommer tillgodose olika intressen och smakriktningar. Förvaltningsrätten bedömer mot bakgrund av det anförda att fog funnits för MPRT att som en del av den sammanvägda bedömningen beakta programtjänsternas tittartidsandelar. I målet har inte framkommit annat än att Disney Channel och Disney Junior haft en lägre tittartidsandel än övriga programtjänster inom kategorin barnprogram under den period som beaktats. Av utredningen i målet framkommer vidare att MPRT den 18 februari 2020 bedömt att bolaget under 2019 brutit mot skyldigheten att sända programtjänster i enlighet med tidigare beviljade sändningstillstånd för två programtjänster. I förarbetena uttalas att det vid bedömningen av om tillstånd ska beviljas bör kunna beaktas hur ett programföretag levt upp till tidigare gjorda åtaganden (prop. 2007/08:8 s. 46). Förvaltningsrätten anser därför att MPRT vid sin bedömning haft fog att beakta att bolaget inte levt upp till tidigare åtaganden. Vad bolaget anför om att det inträffade har sin bakgrund i att nytt avtal inte slutits med två tv-operatörer samt att förhandlingar med tv-operatörerna pågår påverkar inte denna bedömning. Det kan därför inte heller anses ha varit felaktigt att beakta vilka

tittartidsandelar Disney Channel och Disney Junior haft under perioden 31 december 2018–29 december 2019, trots att bolagets programtjänster till följd av den pågående förhandlingen inte funnits tillgängligt i alla tv-operatörers utbud.

Bolaget har vidare anført att det skulle innebära en större spridning mellan olika programföretag om bolaget beviljades tillstånd i enlighet med ansökan. Ett av de urvalskriterier som ska beaktas enligt 4 kap. 6 § radio- och tv-lagen är att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk av flera oberoende programföretag. Av det överklagade beslutet framgår att MPRT vid urvalsförfarandet inom kategorin barnprogram beviljat tre tillstånd till två programföretag som ingår i olika ägargrupper. Intentionen att genom urvalsförfarandet upprätthålla en god konkurrens inom det marksända tv-nätet får därför anses ha beaktats vid bedömningen.

Sammantaget anser förvaltningsrätten att det inte framkommit några skäl att frångå MPRT:s bedömning att inte bevilja bolagets ansökan avseende programtjänsterna Disney Channel och Disney Junior. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mats Mossfeldt

Rådman

Nämndemännen Anna-Lena Corell, Nils Fredriksson och Chatarina Stavenberg har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Josefin Björkman har föredragit målet.

BESLUT
2020-02-18FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLMINKOM: 2020-03-12
MÅLNR: 5873-20
AKTBIL: 3

PARTER

Se bilaga 1

SAKEN

Tillstånd att sända tv och sökbar text-tv

BESLUT

Ansökningar om tillstånd som beviljas

Myndigheten för press, radio och tv beviljar tillstånd att sända tv och sökbar text-tv för de programtjänster som anges i uppställningen nedan. Förutsättningarna för sändningarna framgår av respektive programtjänsts villkorsbilaga. De anmälda beteckningarna för programtjänster som omfattas av svensk jurisdiktion godkänns. För övriga programtjänster registreras beteckningen.

Dnr	Tillståndshavare	Programtjänstens beteckning <i>Inom parentes anges sändningskvalitet</i>	Villkors- bilaga
19/03283	Al Jazeera Media Network	Al Jazeera English (sd)	tv2020:1
19/03201	Axess Publishing AB	Axess (sd)	tv2020:2
19/03204	BBC Studios Distribution Ltd	BBC Earth (sd)	tv2020:3
19/03209	BBC Global News Ltd	BBC World News (sd)	tv2020:4
19/03237	C More Entertainment AB	C More First (sd)	tv2020:5
19/03241	C More Entertainment AB	C More Fotboll & Stars HD (hd)	tv2020:6
19/03242	C More Entertainment AB	C More Golf & SF-kanalen (sd)	tv2020:7
19/03240	C More Entertainment AB	C More Hockey & Hits (sd)	tv2020:8
19/03243	C More Entertainment AB	C More Live (sd)	tv2020:9
19/03238	C More Entertainment AB	C More Series (sd)	tv2020:10

Dnr	Tillståndshavare	Programtjänstens beteckning <i>Inom parentes anges sändningskvalitet</i>	Villkors- bilaga
19/03244	C More Entertainment AB	Sportkanalen HD (hd)	tv2020:11
19/03311	CSI Sports Network Ltd	Fight Sports (sd)	tv2020:12
19/03286	Discovery Corporate Services Ltd	Animal Planet (hd)	tv2020:13
19/03287	Discovery Corporate Services Ltd	Discovery Channel (sd)	tv2020:14
19/03292	Discovery Corporate Services Ltd	Investigation Discovery	tv2020:15
19/03293	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 5 (sd)	tv2020:16
19/03295	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 5 (hd)	tv2020:17
19/03296	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 9 (sd)	tv2020:18
19/03299	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 11 (sd)	tv2020:19
19/03301	Discovery Corporate Services Ltd	TLC (sd)	tv2020:20
19/03289	Eurosport SAS	Eurosport 1 (sd)	tv2020:21
19/03290	Eurosport SAS	Eurosport 2 (sd)	tv2020:22
19/03228	Fox Networks Group Espana S.L.	FOX (sd)	tv2020:23
19/03308	VIMN Netherlands B.V.	MTV (sd)	tv2020:24
19/03229	NGC Europe Ltd	National Geographic (hd)	tv2020:25
19/03306	Nickelodeon International Ltd	Nick Jr. (sd)	tv2020:26
19/03309	Nickelodeon International Ltd	Nickelodeon (sd)	tv2020:27
19/03265	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV10 (sd)	tv2020:28
19/03260	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV3 (hd)	tv2020:29
19/03258	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV3 (sd)	tv2020:30
19/03267	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV3 Sport (sd)	tv2020:31
19/03261	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV6 (sd)	tv2020:32
19/03263	Nordic Entertainment Group UK Ltd	TV8 (sd)	tv2020:33
19/03272	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Film Premiere (sd)	tv2020:34
19/03271	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Hockey (sd)	tv2020:35
19/03277	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Motor (sd)	tv2020:36
19/03256	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Series (sd)	tv2020:37
19/03264	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Sport Premium (sd)	tv2020:38

Dnr	Tillståndshavare	Programtjänstens beteckning <i>Inom parentes anges sändningskvalitet</i>	Villkorsbilaga
19/03174	Sverigefinska Riksförbundet	TV Finland (sd)	tv2020:39
19/03280	Turner Broadcasting System Europe Ltd	Cartoon Network (sd)	tv2020:40
19/03278	Turner Broadcasting System Europe Ltd	CNN International (sd)	tv2020:41
19/03233	TV4 AB	Sjuan (sd)	tv2020:42
19/03232	TV4 AB	TV12 (sd)	tv2020:43
19/03230	TV4 AB	TV4 (sd)	tv2020:44
19/03234	TV4 AB	TV4 Fakta (sd)	tv2020:45
19/03235	TV4 AB	TV4 Film (sd)	tv2020:46
19/03231	TV4 AB	TV4 HD (hd)	tv2020:47
19/03305	VIMN Netherlands B.V.	Paramount Network (sd)	tv2020:48

Ansökningar om tillstånd som avslås

Ansökan om tillstånd att sända tv och sökbar text-tv avslås för de programtjänster som anges i uppställningen nedan.

Dnr	Tillståndshavare	Programtjänst
19/03202	Axess Publishing AB	Axess (hd)
19/03203	BBC Studios Distribution Ltd	BBC Brit (sd)
19/03239	C More Entertainment AB	C More Hockey & Hits HD (hd)
19/03298	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 11 (hd)
19/03303	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 5 (hd)
19/03294	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 5 (sd)
19/03297	Discovery Corporate Services Ltd	Kanal 9 (hd)
19/03300	Discovery Corporate Services Ltd	Travel Channel (sd)
19/03288	Discovery Corporate Services Ltd	Discovery Channel (hd)
19/03302	Eurosport SAS	Eurosport 1 (hd)
19/03291	Eurosport SAS	Eurosport 2 (hd)
19/03251	H&C TV Ltd	H&C (hd)

19/03282	Matkanalen AS	Matkanalen (sd)
19/03304	MTV Networks Europe Inc.	VH1 (sd)
19/03307	Nickelodeon International Ltd	Nicktoons (sd)
19/03273	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Fotboll (sd)
19/03274	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Film Action (sd)
19/03257	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Film Family (sd)
19/03259	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Film Hits (sd)
19/03270	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Film Premier HD (hd)
19/03276	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Golf (sd)
19/03269	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Hockey HD (hd)
19/03275	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Motor HD (hd)
19/03266	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Series HD (hd)
19/03279	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Sport (sd)
19/03262	Nordic Entertainment Group UK Ltd	Viasat Sport Premium HD (hd)
19/03208	The Walt Disney Company Ltd	Disney Channel (sd)
19/03206	The Walt Disney Company Ltd	Disney Junior (sd)
19/03281	Turner Broadcasting System Europe Ltd	Boomerang (sd)
19/03236	TV4 AB	TV4 Guld (sd)

ÄRENDET

Samtliga nuvarande tillstånd att sända marksänd tv och sökbar text-tv upphör den 31 mars 2020. Den 29 augusti 2019 utlyste myndigheten ledigt sändningsutrymme för tiden från och med den 1 april 2020 till och med den 31 december 2025. 79 ansökningar från 21 olika bolag kom in, varav 78 i rätt tid. Den ansökan som kom in för sent har avvisats i särskilt beslut (dnr 19/03900).

Typ av programtjänster

Ansökningarna avser programtjänster som har kategoriserats utifrån huvudsakligt innehåll enligt följande:

- Barn och unga
- Blandkanaler
- Dokumentärer, fakta, natur och nyheter
- Film och tv-serier

- Sport
- Övriga (mat, musik, livsstil och reality)

Ansökningarna avser tillstånd att sända i någon av kvaliteterna standardkvalitet (sd) eller högupplöst kvalitet (hd) eller samtidigt i båda kvaliteterna (parallellsändning).

Ägargrupper

Följande programföretag och ägargrupper ansöker om tillstånd. Antal ansökningar inom parentes.

- **Al Jazeera Media Network** (1)
- **Axess AB** (2)
- **BBC:** BBC Global News Ltd och BBC Studios Distribution Ltd (3)
- **CSI Sports Network Ltd** (1)
- **Discovery:** Discovery Corporate Services Ltd och Eurosport SAS (18)
- **H&C TV Ltd** (1)
- **Matkanalen AS** (1)
- **NENT Group:** Nordic Entertainment Group UK Ltd (22)
- **Sverigefinska Riksförbundet** (1)
- **Telia/TV4 Media AB:** TV4 AB och C More Entertainment AB (15)
- **Turner Broadcasting System Europe Ltd** (3)
- **ViacomCBS:** MTV Networks Europe Inc., Nickelodeon International Ltd och VIMN Netherlands B.V. (6)
- **Walt Disney:** The Walt Disney Company Ltd, Fox Networks Group España S.L. och NGC Europe Ltd (4)

Utsändningsteknik, komprimeringsteknik och sändningskvalitet

Myndigheten för press, radio och tv fastställde i juni 2019 en strategi för tillståndsgivning för marksänd tv (dnr 18/04310). I denna anges att utsändningen ska ske i utsändningstekniken DVB-T eller DVB-T2 och att komprimeringstekniken MPEG-2 eller MPEG-4 ska användas. Bildkvaliteten ska vara antingen i standardupplöst kvalitet (sd) eller i högupplöst kvalitet (hd).

Ledigt sändningsutrymme

Regeringen beslutade i december 2019 om sändningsutrymme för tv-sändningar i marknätet för perioden från och med den 1 april 2020 till och med den 31 december 2025. Det motsvarar dagens sändningsutrymme i sex sändarnät (muxar).

Utsändningsoperatören Teracom AB har yttrat sig över ledig sändningskapacitet i marknätet och anför följande¹. En framtida MPEG-4-migration i sändarnät 1–3 innebär en möjlighet att sända program i hd-kvalitet även om utsändningstekniken DVB-T behålls i dessa nät. Då skulle även tittare med äldre tv-mottagare kunna se på vissa

¹ Dnr 19/02700-10.

programtjänster i hd-kvalitet, varför behovet av parallellsändningar upphör. Ledtiden för en ombyggnad av näten för en sådan migration beräknas till 12–16 månader och är förenad med vissa kostnader. Vid en planerad migration till MPEG-4 bedöms det finnas 46 programplatser i sändarnät 2–7 från den 1 april 2020. 9 programplatser avser sändningar i hd-kvalitet, varav 5 är parallellsändningar (inklusive SVT1 och SVT2). När en migration därefter är genomförd kan parallellsändningarna upphöra och ytterligare programtjänster kan gå från utsändning i sd- till hd-kvalitet.

Antalet programplatser som myndigheten kan fördela är beroende av det sändningsutrymme som tilldelas public service-bolagen. De förfogar idag över sändarnät 1 och sänder samtidigt – till och med den 31 december 2021 – SVT1HD och SVT2HD parallellt i sändarnät 6.

SKÅLEN FÖR MYNDIGHETENS BESLUT

Tillämpliga bestämmelser

Myndigheten för press, radio och tv ger tillstånd att sända tv och sökbar text-tv för alla utom public service-kanalerna, vars tillstånd meddelas av regeringen. Tillståndsförfarandet regleras i radio- och tv-lagen (2010:696). Ett tillstånd innebär en rätt att sända programtjänst under den del av dygnet som anges i tillståndet (4 kap. 1, 3 och 4 §§). Ett tillstånd gäller för sex år om inte myndigheten på grund av särskilda skäl beslutat om kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden (4 kap. 12 §). Det finns ingen rätt till automatisk förlängning eller förtur vid urvalsförfarandet.

Tillstånd får endast ges till ett programföretag som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden och som är berett att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor (4 kap. 5 §).

Vid fördelningen av tillstånd ska myndigheten särskilt ta hänsyn till att sändningsutrymmet används för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för både nationella som lokala och regionala programtjänster samt av flera av varandra oberoende programföretag (4 kap. 6 §).

Ett tillstånd får begränsas till att avse vidaresändning och innebär då en rätt för ett programföretag att endast vidaresända programtjänster som samtidigt sänds eller kort tid dessförinnan sänts av ett annat programföretag. I ett sådant tillstånd får myndigheten besluta att lagens 5–8 kap. inte ska tillämpas på sändningar med stöd av tillståndet (4 kap. 7 §). Ett tillstånd får förenas med vissa villkor (4 kap. 8–11 §§).

Myndigheten gör följande bedömning

Utsändnings- och komprimeringsteknik

I enlighet med strategin ska programtjänster i sändarnät 2 och 3 fortsatt sändas ut i utsändningstekniken DVB-T. På grund av koordinering med grannländers frekvensanvändning måste dock programtjänster i sändarnät 3 i vissa delar av landet sändas ut i DVB-T2. I sändarnät 5–7 ska programtjänsterna sändas ut i DVB-T2.

En övergång till komprimeringstekniken MPEG-4 kan innebära att det finns utrymme för att sända hd-kanaler även i tekniken DVB-T. En sådan övergång innebär att det inte längre finns behov av att sända public service-kanaler och breda underhållningskanaler parallellt i både sd- och hd-kvalitet, då även tittare med äldre mottagningsutrustning kan ta del av hd-sändningar. Då parallellsändningarna upphör kan frekvensutrymmet utnyttjas mer effektivt och ytterligare programtjänster sändas i hd-kvalitet samtidigt som marknätet blir än mer attraktivt. En sådan övergång bör därför göras. I samband med att tillståndsvillkoren omprövas får det bedömas när det är lämpligt att övergången genomförs.

Ledigt sändningsutrymme

Utifrån den föreslagna övergången till MPEG-4 bedömer myndigheten att det från och med den 1 april 2020 finns 41 platser att fördela (exklusive parallellsändningar) och utrymme för en regional sändning över Mälardalsområdet. Efter en övergång till den effektivare komprimeringstekniken kan parallellsändningar upphöra och ytterligare fem tillstånd i sd-kvalitet gå över till hd-kvalitet.

Finansiella och tekniska förutsättningar samt samverkan i tekniska frågor

Samtliga programföretag bedöms ha finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden. Samtliga programföretag har förklarat sig beredda att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor och har också undertecknat samverkansavtalet mellan programbolagen med sändningstillstånd i marknätet 2020–2025.

Urvalsförfarande

Antalet ansökningar om att få sända marksänd tv är fler än vad som kan tillgodoses inom det tillgängliga sändningsutrymmet. Ett urval behöver därför göras. Vid urvalsförfarandet ska myndigheten särskilt ta hänsyn till att sändningsutrymmet används för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för både nationella som lokala och regionala programtjänster samt av flera av varandra oberoende programföretag. Urvalet ska så långt som möjligt ske på objektiva grunder. På grund av den begränsade kapaciteten är det naturligt att marksändningarna i första hand utnyttjas för ett brett utbud när det gäller programgenrer och inriktning mot olika publikgrupper och intresseområden. De konsumenter som söker ett stort urval inom ett begränsat innehållsområde kan finna detta inom andra distributionsformer.

Urvalsprocessen bör därför inriktas mot att det ska sändas såväl programtjänster med blandat innehåll som tematiska programtjänster med olika inriktning.²

Myndighetens övergripande uppgift är att verka för yttrandefrihet inom sitt verksamhetsområde och främja möjligheterna till mångfald och tillgänglighet inom press, radio och tv.³ Marknätet är en av flera viktiga distributionsplattformar för tv-sändningar och viktig för yttrandefriheten såväl som mångfald och tillgänglighet. Nätet bör därför ges förutsättningar att bibehålla sin ställning som ett alternativ till andra distributionsplattformar.

² Jämför prop. 2007/08:8 sid. 45.

³ Förordning (2010:1062) med instruktion för Myndigheten för press, radio och tv.

Tittartidsandelar är ett mått på om en programtjänst efterfrågas av publiken.⁴ Mätningar och analyser av mediekonsumtionen visar att det finns en stor efterfrågan på programtjänster med sportinnehåll och bred underhållning. Vidare finns ett stort intresse för film och serier. Intresset för barn- och nyhetskanaler är däremot lägre. Även sådana intressen bör emellertid tillgodoses i rimlig omfattning för att uppnå en bredd i programutbudet.

Utrymmet för att sända i hd-kvalitet är begränsat samtidigt som efterfrågan är stor. En avvägning måste därför göras utifrån innehåll och ägande. Myndigheten beaktar här att den förbättrade bildkvalitet som hd-kvalitet ger är särskilt betydelsefull när det gäller programinnehåll med stor detaljrikedom såsom sport- och naturprogram men även i viss mån film.

Utgångspunkten för myndighetens bedömning är sammanfattningsvis att det ska finnas en bredd i programutbudet med såväl programtjänster med ett blandat innehåll som programtjänster med smalare programinnehåll och som tillhandahålls av flera av varandra oberoende ägare. Som ett av flera mått på efterfrågan på en programtjänst tas viss hänsyn till en programtjänsts tittartidsandelar. Även de sökandes prioriteringar mellan sina egna programtjänster vägs in i den samlade bedömningen.

Under rubrikerna *Ansökningar om tillstånd som beviljas* respektive *Ansökningar om tillstånd som avslås* framgår vilka ansökningar som beviljas respektive får avslag. Nedan följer en närmare redogörelse av skälen för beslutet.

Barnprogram

Barn tittar i högre utsträckning än tidigare på barnprogram på annat sätt än via linjär tv. Tittartidsandelarna är därför generellt låga för samtliga barnkanaler. Det finns därför anledning att begränsa utbudet i marknätet från dagens sex till tre tillstånd och i stället ge tillstånd till programtjänster med annat innehåll. Då yngre barn efterfrågar andra program än äldre barn strävar myndigheten efter en åldersmässig bredd på utbudet. The Walt Disney Company Ltd har idag tillstånd för två barnkanaler men har inte sänt sedan april 2019. De barnkanaler bolaget nu söker tillstånd för har lägre tittartidsandelar än övriga barnkanaler som söker tillstånd. Mot denna bakgrund saknas skäl att bifalla bolagets ansökningar om tillstånd för Disney Channel och Disney Junior.

Nickelodeon och Nick Jr. har de högsta tittartidsandelarna bland de sökta barnkanalerna och har tillsammans ett brett utbud och ett innehåll som riktar sig till flera olika åldrar. De har därmed ett försteg framför Nicktoons. Av de kvarvarande programtjänsterna har Cartoon Network en större bredd i innehållet än Boomerang.

⁴ Myndigheten har tagit del av Mediamätning i Skandinavien AB MMS årsrapport om tittartidsandelar för perioden den 31 december 2018 till den 29 december 2019.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningarna samt för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska sökta tillstånd ges för programtjänsterna Nickelodeon, Nick Jr. och Cartoon Network. Ansökan om tillstånd för Disney Channel, Disney Junior, Nicktoons och Boomerang ska därför avslås.

Blandkanaler

De högsta tittartidsandelarna har överlag blandkanalerna. Flera tillstånd ska därför ges i denna genre.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningarna och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska sökta tillstånd ges för programtjänsterna Kanal 11, Kanal 5 (parallelsändning), Kanal 9, Sjuan, TV10, TV12, TV3 (parallelsändning), TV4 (parallelsändning), TV6 och TV8.

BBC Brit är den blandkanal som har minst bredd i innehållet och lägst tittartidsandelar bland de sökande programföretagen. Med hänsyn härtill och till att ägargruppen BBC kommer att tilldelas tillstånd för andra programtjänster ska ansökan avslås.

Dokumentärer, fakta, natur och nyheter

Vissa av dessa programtjänster, särskilt nyhetstjänsterna, har låga tittartidsandelar men bidrar samtidigt till en större bredd i programutbudet och ska därför meddelas tillstånd.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningarna och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska sökta tillstånd ges för programtjänsterna för Al Jazeera English, Animal Planet, Axess, BBC Earth, BBC World News, CNN International, Discovery Channel, Investigation Discovery, National Geographic och TV4 Fakta.

Ansökan om tillstånd för Travel Channel avslås med hänsyn till att Discovery kommer att meddelas ett flertal tillstånd både inom denna och andra genrer. Därtill kommer att tjänsten har ett mer begränsat innehåll än övriga programtjänster i denna kategori.

Film- och tv-serier

Intresset för film och tv-serier är stort, varför denna genre tilldelas ett flertal programplatser.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningarna och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska programtjänsterna C More Fotboll & Stars HD, C More Golf & SF-kanalen, C More Hockey & Hits, C More Series, C More First, FOX, Paramount Network, TV4 Film, Viasat Film Premiere och Viasat Series tilldelas sökta tillstånd.

Såvitt avser övriga ansökningar från Nordic Entertainment Group UK Ltd är det inte motiverat vare sig vad gäller bredd i programutbudet eller strävan efter spridning av ägandet

att bevilja dessa såvitt avser Viasat Film Action, Viasat Film Family och Viasat Film Hits. Ansökningarna prioriteras också lägre av bolaget. Dessa ansökningar ska därför avslås. Myndigheten gör samma bedömning vad gäller TV4 AB:s ansökan om tillstånd för TV4 Guld, varför den ska avslås.

Sport

Intresset för sport och framförallt livesändningar är stort bland tittarna och myndigheten har fått in många ansökningar om programtjänster som visar sport. Myndigheten ska vid sitt urval beakta att det blir en bredd i utbudet även vad gäller olika slags sport som efterfrågas av publiken. Med hänsyn till det begränsade utrymmet för hd-sändningar ska tillstånd i hd-kvalitet i första hand ges till sportkanaler som sänder sport med hög detaljrikedom och där bildkvaliteten just därför är särskilt betydelsefull.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningar och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska sökta tillstånd ges för programtjänsterna C More Fotboll & Stars HD, C More Golf & SF-kanalen, C More Hockey & Hits, C More Live, Eurosport 1, Eurosport 2, Fight Sports, Sportkanalen (hd), TV3 Sport, Viasat Hockey, Viasat Motor och Viasat Sport Premium.

H&C TV Ltd ansöker enbart om tillstånd för sin programtjänst H&C i hd-kvalitet. Då det befintliga utrymmet för hd-sändningar ska tilldelas programtjänster där behovet av detaljrikedom bedöms vara större ska ansökan avslås.

NENT Group har bland sina ansökningar prioriterat programtjänsterna Viasat Fotboll, Viasat Golf och Viasat Sport lägre än andra ansökningar från bolaget med högre tittartidsandelar. Ansökningar för dessa programtjänster ska därför avslås.

Övriga

Kategorin Övriga innehåller de programtjänster som inte låter sig inordnas under någon av de övriga kategorierna.

Vid en samlad bedömning utifrån tittarnas olika intressen och smakriktningar och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende programföretag ska sökta tillstånd ges för programtjänsterna för MTV, TLC och TV Finland.

VH1 är en musikkanal. Med hänsyn till det begränsade frekvensutrymmet och då musik i första hand konsumeras på andra sätt än via linjär tv och de låga tittarsiffrorna för VH1 ska denna ansökan om tillstånd avslås. I ansökan för Matkanalen redovisas att programmen sänds i fyra timmars loop och byts var 24 timme. Med hänsyn till det begränsade programutbudet ska ansökan om tillstånd avslås.

Ansökningar om tillstånd att få sända programtjänsten i antingen sd- eller hd-kvalitet

Flera av programbolagen ansöker om att få sända en programtjänst i antingen sd- eller hd-kvalitet. Ansökan i den kvalitet de sökande inte får tillstånd för, ska därför avslås. Följande ansökningar i hd-kvalitet får avslag på denna grund: Axess, C More Hockey & Hits, Discovery Channel, Eurosport 1, Eurosport 2, Viasat Motor, Viasat Series, Viasat Film Premiere HD, Viasat Hockey HD och Viasat Sport Premium HD.

Under tillståndsperioden kommer en övergång till MPEG-4 genomföras i sändarnät 2 och 3. När en övergång till MPEG-4 är genomförd kommer följande programtjänster – om de förutsättningar som anges i respektive tillståndsbilaga är uppfyllda – få sända i hd-kvalitet: C More Hockey & Hits, Eurosport 1, Kanal 9, Viasat Film Premiere och Viasat Sport Premium.

Ansökningar om parallellsändningar

Det finns frekvensutrymme att medge parallellsändningar i samma omfattning som idag. Med beaktande av tittarnas intressen och smakriktningar och för att uppnå en spridning mellan flera av varandra oberoende företag bedömer myndigheten att det finns skäl att meddela kanalerna TV3, TV4 och för Kanal 5 tillstånd för parallellsändningar. Frekvensutrymme saknas för att meddela ytterligare ansökningar om parallellsändningar. Ansökan från Discovery Corporate Services Ltd om parallellsändning av Kanal 9 och 11 samt Kanal 5 i annan version ska därför avslås.

Innebörden av ett tillstånd och tillståndsvillkor som kan ställas

Av villkorsbilaga tv2020:1–48 framgår innebörden av tillstånden och de närmare tillståndsvillkoren för respektive programtjänst. Bolagen har getts tillfälle att yttra sig över de tekniska villkoren och har godkänt innehållsvillkoren.

Tillståndens innebörd och tid

Tillstånd för att sända ut en programtjänst ska, med visst undantag, gälla för hela den period som regeringen beslutat om sändningsutrymme för, från och med den 1 april 2020 till och med den 31 december 2025. Från den tidpunkt TV3, TV4 och Kanal 5 kan sändas i hd-kvalitet i utsändningstekniken DVB-T finns det inte längre behov av parallellsändning av dessa kanaler. Vid omprövning av tillståndsvillkoren kan då beslutas att det särskilda tillståndet för programtjänsterna som sänds i DVB-T2 ska upphöra.

Tillstånden gäller dygnet runt för huvuddelen av sändningstillstånden. För barnkanaler gäller sändningstiden dagtid och i de flesta fall tidig kväll. MTV får sändningstid sen kväll. BBC Earth och TV4 Film som enligt innevarande tillstånd får sända kvällstid, får fortsatt denna sändningstid.

Rätten att sända ut en programtjänst ska även innefatta en rätt att sända programrelaterade tilläggstjänster i rimlig omfattning.

Tillståndsvillkoren ska i huvudsak gälla för samma tid som tillståndet i sig men vissa tekniska villkor ska gälla för kortare tid för att kunna omprövas. Skälen för detta är främst övergången mot en effektivare komprimeringsteknik i vissa av sändarnäten som också möjliggör att ytterligare programtjänster kan sändas ut i hd-kvalitet. Tillståndsvillkor ska därför gälla till och med den 30 september 2020, då en omprövning av villkoren ska göras. Omprövningen av dessa villkor ska därefter göras minst en gång per år.

Villkor som ska ställas för tillstånden

Inleda sändningar inom viss tid

Sändningarna ska inledas senast den 1 juni 2020 och sändas i genomsnitt 100 timmar per vecka och kalendermånad. De programtjänster som inte får tillstånd att sända dygnet runt samt det regionala tillståndet (TV Finland) har lägre krav på antal sändningstimmar. Om sändningarna inte inleds kan tillstånd komma att återkallas.

Täckningskrav med mera

Programtjänsten ska kunna tas emot i de områden som tillgänglig nätinфраstruktur och frekvensresurser för det aktuella sändarnätet medger.

Det finns inte skäl att fördela programtjänsterna i respektive sändarnät. Placeringarna kan förändras över tid, bland annat i samband med en övergång till den effektivare komprimeringstekniken MPEG-4.

Vissa programtjänster har redan från och med den 1 april 2020 en skyldighet att sända i hd-kvalitet. Andra programtjänster får i samband med övergången till MPEG-4 en sådan skyldighet. Från vilken tidpunkt skyldigheten kommer att gälla får regleras i kommande omprövningsbeslut. Skyldigheten att sända i hd-kvalitet ska gälla under förutsättning att övriga tillståndshavares rätt att sända kan tas tillvara.

Innehåll

För de programbolag som lyder under svensk jurisdiktion får myndigheten ställa villkor om innehållet i sändningarna. Vid utformningen av villkor om innehåll i sändningarna har myndigheten utgått från de sökandes respektive programförklaring. Programbolagen har godkänt innehållsvillkoren.

Tillstånden ska innehålla villkor om saklighet, respekt för privatlivet, sponsring samt främjande av loudnessnormaliserat ljud.

Om bolaget under tillståndsperioden skulle komma att omfattas av svensk jurisdiktion kan tillståndsvillkor om innehåll komma att ställas på programtjänsten.

För programtjänsten TV Finland är tillståndet begränsat till att avse vidare-sändning av sändningar från finska public service-kanalen YLE. Bestämmelserna i 5–8 kap. radio- och tv-lagen ska inte tillämpas på TV Finlands sändningar.

Villkor om ägande

Ägarförhållanden i tillståndshavarbolaget får inte ändras mer än i begränsad omfattning.

Ansvarig utgivare

Bolag som lyder under svensk jurisdiktion är skyldiga att utse ansvarig utgivare för innehållet i programtjänsterna. Bolagen ska själva föra register över utsedda utgivare och uppgifterna ska vara tillgängliga för allmänheten.

Hur man överklagar, se bilaga 2

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Charlotte Ingvar-Nilsson. Juristen Eva Bengtsson Åström har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har biträdande enhetschefen Therese Köster deltagit.

Charlotte Ingvar-Nilsson

Eva Bengtsson Åström

Kopia till: Konkurrensverket, Post- och telestyrelsen, ComHem/Tele2 AB, Teracom AB, Kulturdepartementet, Sveriges Television AB

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.